

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in

te Tongeren, bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.
De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's donderdags & zaterdags.

Abonnement

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr.
Een blad afzonderlijk, 15 centimen.
Aankondigiugen, 15 centimen per drukregel.

TONGEREN, DEN 11 SEPTEMBER.

Onderwijs.

Op het tegenwoordige tijdstip des jaars kondigen wij jaarlijks met genoegen den nitslag af van den kampstrijd welke ieder jaar te Parijs plaats heeft tusschen de leerlingen der geestelijke en die van de wereldlijke scholen, tot het bekomen van studiebeurzen voor het volgen der leergangen aan de hoogere municipale scholen dezer stad. Sedert verscheidene jaren kloppen de leerlingen van het geestelijk onderwijs telkens die van het wereldlijk in dezen kampstrijd.

Op nieuw kondigen wij dus met waar genoegen den nitslag van dien kampstrijd af, bijzonderlijk omdat het ons een nieuw bewijs oplevert dat de liberaters oneindig veel beter zouden doen de spotwoorden van *lichtdompers, nietlecters, dom ooren enz.*, enz., naar het hooft hunner eigene mannen te werpen die ons jaarlijks toonen dat zij ze verdienen.

Ziehier den uitslag :
« 505 leerlingen namen deel aan den kampstrijd waarvan 255 tot de wereldlijke en 272 tot de broederscholen behooren.

Na de eerste proeven werden 292 mededingers aan kant gesteld, waarvan 174 der wereldlijke scholen en 148 van deze door de Broeders best nu'd. Zoodanig dat er van de 245 tot de eendelige proeven aanveerd 155 leerlingen van de Broeders en slechts 60 der wereldlijke scholen waren.

Nu van de 185 studiebeurzen welke te winnen waren, hebben de leerlingen der wereldlijke scholen er juist 57 bekomen, terwijl al de andere ten getalle van 148 door de kweekelingen der Broeders gewonnen werden.

Die cijfers zijn des te welsprekender omdat de Broeders te Parijs maar slechts 54 scholen tellen tegen 78 wereldlijke.

Doch de voortreffelijkheid van den uitslag, door de Broeders bekomen, schijnt voornamelijk uit in de klasseering, volgens orde van verdienste, der mededingers tot de definitieve proef aanveerd.

De 5 eersten zijn leerlingen der Broeders.

Onder de twintig eersten komt er maar een wereldlijke leerling.

Van de 55 eersten zijn er 46 leerlingen der Broeders.

Zeer schaarsch ontmoet men den naam van eenen leerling der wereldlijke scholen aan de eerste nummers: het is op het einde der lijst dat zij in massa te voorschijn komen. De vijf laatste nummers zijn aan leerlingen der wereldlijke scholen te beurt gevallen.

Zieldaar den uitslag van den kampstrijd in den welken 't wereldlijk onderwijs sedert verscheidene jaren door dit der Broeders zoo jammerlijk geklopt wordt. Ook hopen wij dat de Broeders in hunne moeilijke taak met iver zullen blijven volharden en wij jaarlijks ook hunnen zegespraal, tot groot spijt van al hunne vijanden zullen mogen verkonden.

Stads- & provincie nieuws.

Onder welk oogpunt men het bestuur van MM. Perreau & Ghinéau ook beschouwe, men vindt er niets anders in dan geweld, wraaklust en partijhaat. Wij hebben het stadhuiskladje reeds uitgedaagd om ten laste van het katholiek bestuur dat eertijds de stad regeerde eenen enkelen akt van partijgeest aan te halen. Daarop hebben wij geen antwoord gekregen.

GUIDO VAN AREZZO,

DE UITVINDER VAN HET STELSEL DER MUZIEKNOOTEN.

(3^e VERVOLG.)

III. Het huisgezin van den schipper

Het kind liet zich geen tweemaal bidden er stond spoedig, maar in eene kleeding, welke veel te wenschen overliet, naar de hertogin van Arezzo. Deze ergerde zich niet, noch aan de garderobe van het kind, noch aan de vuiligheid, welke zij gelaat, zijnen hals en zijne handen bedekte; zij omarmde het, beschouwde het met de grootste opmerkzaamheid en vroeg: « Hebt gij nog ouders, mijn kind! »

Het kind verschrikte een oogenblik en zeide: « ja! »

« En hoe heet gij? »

« Ik heet Nerina. »

« Zijt gij dan geen knaap? » vroeg de hertogin, die mit de kleeding niets tot het geslacht van het kind kon besluiten, en liet het, bijna boos over het ontvangen antwoord, los en begaf zich weder op weg naar het voorgestelde doel, de woning van de arme Bettina, welke zij dan ook spoedig bereikt had. Sidderend bleef zij op eenigen afstand voor de deur staan.

Toen zij aankwam, werd de deur van de hut geopend, en eene nog tamelijk jonge vrouw, wier wangen door den kommer voor den tijd verbleekt en wier hairen te vroeg grijs geworden waren, trad naar buiten en leidde eenen knaap aan de hand. Een bleek, maar in het oog loopend schoon meisje van omstreeks veertien jaren volgde haar. « Moed,

Onder de regering der katholieken, zoo wel als heden, was de stad in twee partijen verdeeld, doch het stedelijk bestuur hield onpartijdig de balans tusschen de twee kampen, op zulk punt dat heden niemand de geringste daad van partijdigheid aan het voormalig bestuur te verwijten heelt. De katholieke bestuurders zochten altijd de stad te bevredigen, MM. Perreau & Ghinéau integendeel schijnen geen ander doel te hebben dan twist en tweedracht te zaaien en duizend plagerijen uit te vinden tegen de burgers die hun mishagen.

Op dit oogenblik zijn zij bezig M. Vroonen-Aerts te plagen. Terwijl in alle andere steden, de gemeente-besturen zoo veel mogelijk trachten den handel en de nijverheid te beschermen, handelt men op het stadhuis van Tongeren juist alsof men geen ander doel had dan deze bronnen van den algemeenen voorspoed te niet te doen.

Sedert verscheidene jaren heeft M. Vroonen eene zeepziederij opgericht in eenen achterbouw van zijne woning achter het tribunaal. Nooit heeft iemand de gedachte kunnen krijgen hem het recht te betwisten met eenen camion langs de poort van zijn fabriek in te varen. Deze poort bestaat sedert het jaar 1851, zij is gebouwd volgens het plan welk in dat jaar aan het gemeente-bestuur voorgelegd is geworden en zij heeft sedert haar bestaan altijd gediend voor het in en uit varen van koopwaren. De plaats achter het tribunaal is ten alle tijden gebruikt geworden voor het vervoer met karren en paarden niet alleen voor de brouwerij van den heer Vandenrydt maar van alle personen die uitgang hebben op deze plaats. Niemand heeft ooit de gedachte gehad zulks te verbieden.

Nauwelijks zijn MM. Perreau en Ghinéau aan het roer of zij halen een oud versleten reglement voor den dag hetwelk verbiedt van op de ongepaveide plaatsen der stad met karren of paarden te varen. De stads-agenten worden gedwongen de overtredingen van M. Vroonen vast te stellen. Durft het onnoozelste wagentje omtrent de zeepziederij van M. Vroonen komen, krak een proces-verbaal en eene veroordeeling. Men is haastig om M. Vroonen te doen veroordeelen. Op het oogenblik zelve dat de rechtbank haar vonnis kwam uit te spreken en vooraleer zelfs M. Vroonen er kennis van had, maken de agenten een tweede proces-verbaal tegen hem op!

Wat hierin het hatelijkste en het laaghartigste is, dat is dat het M. Vroonen alleen is die deze vervolging ondergaat. Dat anderen het reglement overtreden en met paarden en ruitjes over het Vrijhof en over de wallen varen, dat ziet de liberale regering niet, en gebeurt het dat iemand de aandacht der politie roept op de overtredingen begaan door anderen dan M. Vroonen, dan schreeuwt het gazetje van MM. Perreau en Ghinéau dat de katholieken onmensselijk en onverdraagzaam zijn!

Wij vragen het aan allen die niet door partijgeest verblind zijn: is het niet tijd dat er een einde aan zulk bestuur gezet worde?

Ziehier een ander voorbeeld hetwelk bewijst dat men op het stadhuis met twee maten en twee gewichten verkoopt.

M. Joseph Christiaens had een hout-magazijn in de grachten der stadswallen, kort bij de Maastrichterpoort. Naast het magazijn van M. Christiaens had M. Victor Defastré ook een hout-magazijn met stoom-zagerij. Op zekeren dag kreeg M. Christiaens bevel van met zijn hout-magazijn te verhuizen daar de stads-overheid besloten had de

stadswallen te doen ontruimen.

M. Christiaens had goed protesteeren, hij moest in aller haast uit den wal weg en ergens anders eene plaats zoeken, wilde hij niet met geweld buiten gezet worden en op den hoop toe eene veroordeeling op den kraag krijgen.

Sedert den 1° januari, dat is te zeggen sedert negen maanden, heeft M. Christiaens de stadswallen verlaten, maar M. Victor Defastré, met zijn hout-magazijn en zijne zagerij à vapeur, blijft gerust zijne plaats behouden.

Zijn dat geene twee maten en twee gewichten? Indien men M. Christiaens dwingt den wal te verlaten, waarom haat men dan aan M. Defastré toe er in te blijven? Was het hout-magazijn van den eersten meer hinderend voor het publiek dan de reuk en de damp van het machien des tweeden? Of zou het misschien wel zijn omdat M. Christiaens tot de katholieke partij behoort, terwijl M. Defastré de overdvendste liberalerij voorstaat?

En voor die mannen zou men ons willen doen stemmen! Neen, dat heeft veel te lang geduurd, en het is meer dan tijd dat er een einde aan zulk een bestuur gemaakt worde.

Men las verleden zaterdag in het stadhuiskladje: « Over veertien dagen hebben wij met » ontgensprekelijke bewijstukken bevestigd dat » M. Justin Coart voorgedragen had van de Wyck- » straat te paveien ten nadeele van de Luikerstraat » enz. »

Dat is te zeggen, confrater, gij hebt wel is waar M. Coart beschuldigd van de Wyckstraat te willen doen paveien, maar uwe ontgensprekelijke bewijstukken zijn achterwege gebleven.

Om u in eens den mond te stoppen zullen wij u nog eens herinneren dat de gemeente-raad, in zijne zitting van den 10 juli 1875, gestemd heeft om te beslissen welke wegen zouden gekasseid worden. M. Coart nam deel aan de beraadslaging en met eenparige stemmen bestemde de raad dat de Wyckstraat niet zou gepaveid worden.

M. Coart heeft dus niet voorgesteld van de Wyckstraat te paveien, wij lijn in vollen raad tegen deze kasseiing gestemd heeft.

Het stadhuiskladje dat zoo zeer bevreemd is om de buurtwegen te zien kasseien zou wel eens zijne gedachte moeten zeggen over den kiezelweg die over eenige jaren aangelegd is van den Bilserssteenweg tot aan de Maastrichterpoort langs het kerkhof. Deze weg was vooral ambvelen door de aanzienlijkste liberalen der stad. Is het stadhuiskladje niet van gedachte dat die weg schadelijk is voor de Hasselstestraat en voor de Maastrichterstraat?

Overigens de zelfde reden die het kladje aanhaalt tegen het kasseien van eenen weg, is toepassbaar op alle andere wegen. Men heeft bij voorbeeld den weg gekasseid die van de Hasselstestraat, achter den Casino, naar den St-Truiden-steenweg leidt. Waarom heeft het stadhuiskladje daartegen niet geprotesteerd, want volgens zijne redeneering moet die weg schadelijk zijn voor de Hasselstestraat, de groote markt en de Kruisstraat. Dat is overigens toepasselijk op alle wegen van den ganschen wereld.

Om op de Wyckstraat terug te komen zullen wij herinneren dat nooit iemand voorgesteld heeft dezen weg te paveien, maar dat de raad met eenparige stemmen, M. Coart zoowel als al de andere leden, tegen de kasseiing gestemd heeft.

Dat is klaar en duidelijk. Voor elk verstandig mensch is het bewezen dat het stadhuiskladje den heer Coart wetens en willens valsch beticht heeft. Maar al is de lastertaal ook zoo klaar bewezen,

moed, mijne goede moeder! » sprak het kind; « de oude God leeft nog, en zoolang die nog leeft is er geene reden tot vreezen. Of heeft hij niet zelf tot ons gesproken en ons beloofd: « ik zal u niet verlaten noch verzuimen. »

De moeder zuchtte diep en zag om zich heen, alsof zij iets op den grond zocht. « O kinderen, lieve kinderen, » zeide zij, « het ware veel beter, dat gij ginds in de Arno laagt en dood waart! » « Ongelukkige vrouw, die gij zijt! » zuchtte de hertogin, terwijl zij den knaap sterk aankeek, « hoe kan men zich zoo aan de vertwijfeling overgeven, als men twee zulke kinderen heeft als deze? » « Mevrouw, » zeide de moeder, « deze kinderen moet ik door den arbeid mijner handen onderhouden, en ach, ik ben blind! »

De hertogin loosde nog eens een diepe zucht.

« Wees bedaar, beste moeder, » zeide het bleeke meisje en klopte haar zacht op de schouders, « ik wil immers voor u en voor mijnen broeder werken. »

« En ik! » riep de knaap op den toon van vastberadenheid, « ik wil voor u en voor mijne Marietta zingen. »

« De hertogin kwam nu der arme al nader en nader. « Vergeef, » sprak zij, « aan eene vreemdelinge, die bereid is, de zorgen van uw hart weg te nemen, eene vraag: Zijn deze kinderen uwe eigene? »

« O rechtvoerdige hemel! » riep Bettina uit, en sloot de kinderen vast in hare armen, « van wie in de wereld zouden ze dan zijn? »

« Gij staat mij toch toe, » ging daarop de hertogin voort, « dat ik gindschen knaap een weinig van naderbij beschouw? »

« Zeker, zie hem aan, zoo lang gij wilt, mijnen

een liberaal trekt dezelve toch niet terug. Binnen kort zult gij zien dat M. Coart weer zal beticht worden van de Wyckstraat te willen doen paveien, « ten nadeele der gansche stad. »

Verleden zaterdag moest de gemeente-raad zich vergaderen om 6 uren 's avonds. Behalve M. de burgemeester Perreau, was geen enkel lid der liberale meerderheid tegenwoordig.

Zegt eens, heeren, begint gij te voelen dat uw tijd op zijn einde gaat? Dat is toch geen reden om van nu afreeds den bliksem van het ding te geven. Binnen eenige weken zullen de kiezers u tijd genoeg geven om wandelen te gaan.

Een groot getal genootschappen van hoogschutters zullen deel nemen aan den grooten kampstrijd op het Brusselsch blaazen ingericht door de Concordia en die zal plaats hebben op maandag en dinsdag der Kermisweek. De heerlijke prijzen bij dezen kampstrijd te winnen, zijn ten toon gesteld in de zaal der Concordia.

Maandag omtrent 9 uren 's morgens, na het aankomen van den trein van Hasselt, zullen de vreemde slutters aan de statie afgehaald worden door de leden van het genootschap van St-Sebastian opgericht in de Concordia. Verscheidene societieën zullen vergezeld zijn door muziekgenootschappen.

De groote kampstrijd der Concordia zal maandag en dinsdag veel vreemdelingen naar de stad voeren.

De plechtigheden van het jubilé zijn te Tongeren geopend geworden op zondag 29 augustus. Dien dag en verleden zondag, na de mis van 8 uren en 's namiddags na het lof, heeft de groote processie O.-L.-V. kerk verlaten en de kerken van St-Jan en het beginhof bezocht. Voldoende aan het verzoek van hunnen eerbiedwaardigen herder, hebben alle inwoners onzer stad, op weinig uitzonderingen na, den godvruchtigen stoet al biddeende gevolgd. Deze ontdaare menigte heeft eens te meer bewezen hoe levendig het geloofnog in de ware Tongersche harten brandt.

De twee laatste processieën zullen plaats hebben op zondag, 26 september.

Wij zullen toekomenden zaterdag de lijst van onderschrijving sluiten ten voordeele der slagtoffers der overstroming in 't zuiden van Frankrijk. De liefdadige personen, die nog verlangen deel te nemen aan dit goede werk, worden dringend verzocht hunne gift in den loop dezer week op het bureau van dit blad te doen toekomen. De geringste giften zullen in dank aangenomen worden.

Een groot ongeluk is verleden donderdag in Tongeren gebeurd. De genaamde Adr. Wageners, leyendekker, oud 45 jaren, is omtrent 5 uren 's namiddags afgevalven van het dak eens in opbouw zijnde huis, kortbij de statie. De ongelukkige was op den slag dood.

Algemeene wedstrijd van het middelbaar onderwijs

De *Monitor* kondigt de nitslagen af van den algemeenen wedstrijd tusschen de gestichten van middelbaar onderwijs van den eersten graad.

Onder de leerlingen die onderscheidingen bekomen hebben, merken wij de volgende namen op die toebehooren aan scholen der provincie Limburg.

Tweede latijnsche klas.

1° accessit: Nestor Bernard, leerling van het collegie van St-Truiden.

uwe blindheid en hulpbehoefte bedienen als eene vorstin, en uwe dochter zal niet meer noodig hebben, zich krom en lam te arbeiden. En wat dezen Guido betreft, hij zal worden opgevoed als een kind uit vorstelijk bloed ontsproten, als de erfgenaam van den hertog van Arezzo. Meer kan ik u niet zeggen en beloven; maar zeg mij dan ook de waarheid; niet waar, deze kleine Guido is uw eigen kind niet? »

« Hoe, Guido mijn eigen kind niet? » riep de vrouw uit en wong de handen boven haar hoofd te samen, « Guido mijn kind niet! De hemel zij duizendmaal gedankt, vrouw hertogin, ik ben er ten volle van verzekerd, dat Guido mijn eigen kind is. Genadige vrouw! Gij zijt rijker dan rijk, gij zijt jong, gij zijt schoon, ik ben arm, zwak, ouder dan gij, en boven dat alles nog blind, en toch rail ik niet met u. Geef mij al uw geld en goed, ik geef er u geen van mijne kinderen voor; want ziet gij, alle rijkdom en alle heerlijkheid der wereld zijn niet zooveel waard als een enig kind. »

De hertogin hield den kleinen Guido nog altijd met hare armen krampachtig omvat, « vrouw, » tegen wie zegt gij dat? — Geldt dat woord mij, die met vreugde bereid zou zijn, voor een enig kind mijn geheele vermogen weg te geven? O beklag u niet meer, Bettina, gij zijt duizendmaal gelukkiger dan ik met al mijnen rijkdom. » Met deze woorden liet zij den knaap los, stond op en verhaaste zoo zeer hare schreden op den weg naar het slot, dat Marietta hare gebiedster niet dan met moeite kon volgen. Te huis gekomen, sloot de hertogin zich in haar bidvertrek op onder uitdrukkelijk en streng bevel, dat niemand tot haar zou worden toegelaten.

(Wordt vervolgd.)